

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh programu Plánu obnovy a odolnosti – MDV SR

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/450>

Materiál v pripomienkovom konaní do 10.08.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového Ministerstvom dopravy a výstavby SR ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

MDV SR reaguje na skúsenosti s realizáciou, financovaním a vykazovaním údajov týkajúcich sa projektov z rôznych zdrojov financovania v rámci rôznych oblastí svojej kompetencie v predchádzajúcich rokoch. Minuloročné skúsenosti jednoznačne potvrdili, že prehľadnejšie sledovanie čerpania výdavkov podľa vecnej a zdrojovej špecifikácie je dosiahnuté vytvorením samostatného programu a v rámci neho členenia výdavkov podľa účelu a k nemu viažucemu sa zdrojovému krytiu. Vytvorením samostatného programu v rámci programovej štruktúry MDV SR zabezpečí prehľadnosť a vyššiu informatívnosť o výdavkoch viažucich sa k realizácii projektov financovaných v rámci Plánu obnovy a odolnosti

Postoj RÚZ k materiálu

Materiál má zabezpečiť prehľadnosť a vyššiu informatívnosť o výdavkoch viažucich sa k realizácii projektov financovaných v rámci Plánu obnovy a odolnosti RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k častiam XXX0203 a XXX0204

V časti XXX0203 Investícia 2: Podpora ekologickej osobnej dopravy navrhujeme rozšíriť podporu na nákup (zaobstaranie) nízkoemisných vozidiel verejnej hromadnej dopravy všeobecne.

Navrhujeme na konci vety za slová „mestskej dopravy“ doplniť slová „formou nákupu ekologických vozidiel verejnej hromadnej dopravy“.

V tabuľke k časti XXX0203 Investícia 2: Podpora ekologickej osobnej dopravy navrhujeme odstrániť slovo „koľajových“.

V časti XXX0204 – Investícia 3: Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy navrhujeme rozšírenie podpory o podporu nákupu nízkoemisných nákladných vozidiel (súprav), ktoré budú využívané v intermodálnej nákladnej doprave.

V prvej vete za slová „prepravných jednotiek“ navrhujeme doplniť slová „a nízkoemisných nákladných vozidiel, ktoré budú využívané v intermodálnej doprave“.

Zároveň bude potrebné zapracovanie navrhovanej podpory do tabuľky prislúchajúcej k Investícii 3: Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy.

Odôvodnenie:

Parížska dohoda o zmene klímy stanovuje ciele znižovania emisií skleníkových plynov v doprave. Presun čo najväčšieho objemu prepravy tovaru z ciest na železničnú alebo vodnú cestu sa nezaobíde bez spolupráce cestnej dopravy, nakoľko intermodálne terminály sú situované v určitých lokalitách, do ktorých je potrebné predmetný tovar doviesť alebo naopak je potrebné predmetný tovar previesť z terminálu ku koncovému subjektu.

Za účelom dosiahnutia čo najekologickej intermodálnej prepravy tovaru je potrebné okrem podpory nákupu intermodálnych prepravných jednotiek podporiť aj nákup nízkoemisných vozidiel, ktoré sa budú podieľať na takejto preprave tovaru. Podporou nákupu takýchto nízkoemisných vozidiel v nákladnej doprave sa docíli zníženie emisií skleníkových plynov z dopravy a teda napomôže dosiahnutie cieľa stanoveného v Parížskej dohode o zmene klímy.

Spôsob ako znížiť emisie z dopravy je podpora verejnej hromadnej dopravy, teda presun mobility ľudí z osobných vozidiel do prostriedkov verejnej hromadnej prepravy. Za týmto účelom je potrebné, aby sa podpora v tejto oblasti vzťahovala aj na prímestskú a mestskú dopravu a nie len na železničnú osobnú dopravu.

2. Zásadná pripomienka k častiam XXX0203, Podpora ekologickej osobnej dopravy návrhu

V bode XXX0203 – Investícia 2: Podpora ekologickej osobnej dopravy navrhujeme nasledovné znenie Cieľu (1): „Cieľ (1) Podpora atraktivity osobnej železničnej dopravy a nadväznej prímestskej a mestskej dopravy formou nákupu ekologických vozidiel verejnej hromadnej dopravy.“ V nadväznosti na túto zmenu navrhujeme v tabuľke pod Cieľom (1) z názvu merateľného ukazovateľa vypustiť slovo „koľajových“.

Odôvodnenie:

V bode XXX0203 – Investícia 2: Podpora ekologickej osobnej dopravy navrhujeme upraviť text uvedený v cieľi (1) tak, aby bola podpora na zaobstaranie ekologických vozidiel adresovaná aj na prímestskú a mestskú dopravu, kde sú výkony zabezpečované aj prostredníctvom vozidiel cestnej dopravy.

Z formulácie cieľov reformy verejnej osobnej dopravy vyplýva, že štát má záujem prijať opatrenia na zvýšenie podielu verejnej osobnej dopravy v rámci mobility obyvateľov a zároveň zabezpečiť, aby výkony verejnej osobnej dopravy boli realizované ekologickými vozidlami s pozitívnymi vplyvmi na emisie CO₂. Reforma verejnej osobnej dopravy sa týka rovnako aj železničnej dopravy, ktorá má fungovať ako kostra aj cestnej dopravy, ktorá z regionálnych centier zabezpečí dopravu do okolitých obcí. Emisné úspory je možné generovať aj obnovou vozového parku MHD zabezpečením ekologických autobusov s pohonom na alternatívne palivá alebo elektromobilov. Zároveň by malo dôjsť k úprave merateľných ukazovateľov k tomuto cieľu.

3. Zásadná pripomienka k bodu XXX02 - POO Komponent 3: Udržateľná doprava

V bode XXX02 - POO Komponent 3: Udržateľná doprava navrhujeme v časti Zámer doplniť za slová „intermodálnej doprave,“ nasledovné slová: „rozšíriť systém ERTMS/ETCS,“.

Alternatívne navrhujeme:

Alternatíva 1: V bode XXX0204 - Investícia 3: Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy navrhujeme na konci druhej vety doplniť nasledovné slová: „ako aj podpora rozšírenia systému ERTMS/ETCS.“.

Alternatíva 2: V bode XXX0202 - Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy Cieľ (1) navrhujeme za slová „traťovej rýchlosti,“ doplniť slová „rozšírením systému ERTMS/ETCS,“.

Odôvodnenie:

V nadväznosti na schválený Plán obnovy a odolnosti SR, z ktorého vyplýva aj podpora a rozšírenie systému ERTMS/ETCS navrhujeme, aby bol aj v návrhu tento cieľ a zámer uvedený. Systém ETCS zabezpečuje prenos povolenia na jazdu zo zabezpečovacieho zariadenia manažéra infraštruktúry na zobrazovaciu jednotku (DMI) na hnacom vozidle – nahrádza návestidlá a navyše kontroluje jazdy vlaku. Podpora na vybavenie HKV (rušňov) železničných nákladných dopravcov palubnými jednotkami ETCS zvyšuje bezpečnosť jazdy vlaku, riadenie prevádzky a môže zvýšiť podiel železničnej nákladnej dopravy na Slovensku. Modernizáciou železničnej dopravy aj touto formou sa podporí a zabezpečí presun časti nákladnej dopravy z ciest na železnice, čím sa prispeje ku zníženiu emisií skleníkových plynov, čo predstavuje jeden z hlavných cieľov Komponentu 3 – Udržateľná doprava.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/450>